

7/44012
610/162

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

04 Temmuz 2014
.../.../2014

Sayı : 30824082-610 - 2447
Konu : İstanbul Milletvekili
Dr. M.Sezgin TANRIKULU'nun
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 28.05.2014 tarihli ve 43452547-120.00-179940 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Dr.M.Sezgin TANRIKULU'nun Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/44012 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (3 sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR.M. SEZGİN TANRIKULU'NUN
TBMM 7/44012 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR :

- 1-Türkiye'de İmar Yasası 1997 yılında değiştirilmiş ve yapıların engellilere uygun inşası zorunlu tutulmuştur. TOKİ tarafından yapılan veya yaptırılan binalarda TSE'nin standartları uygulanmakta mıdır?
- 2-1997 yılından sonra yapılan binaların denetiminde 3194 sayılı İmar Yasası hükümleri dikkate alınmakta mıdır?
- 3-TSE standartlarına ve dolayısıyla engellilere uygun olmayan şekilde kamu ve özel binalarını inşa edenler, bunların projelerini onaylayanlar hakkında ne gibi işlem yapılmıştır?

CEVAPLAR :

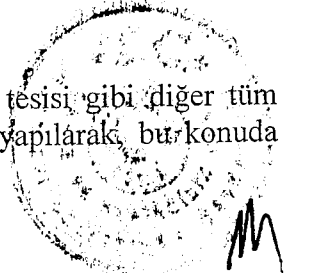
1- TOKİ Başkanlığından alınan bilgiye göre; 6 Haziran 1997 tarih ve 572 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesiyle, 3194 sayılı İmar Yasasına bir madde eklenmiş ve "Fiziksel çevrenin özürllüler için ulaşılabilir ve yaşanabilir kılınması için, imar planları ile kentsel, sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda Türk Standartları Enstitüsünün ilgili standartlarına uyulması zorunludur" hükmü getirilmiş olup, TOKİ Başkanlığı, tüm binaların inşasında, bu madde uyarınca hareket etmektedir. Bu itibarla, TOKİ Başkanlığı tarafından yapılan tüm konut uygulamalarında 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili tüm yönetmeliklerine, 'Belediyeler Tip İmar Yönetmeliği' ile Türk Standartları Enstitüsü standartlarının, özürllülerin ulaşılabilirliği ile doğrudan ilgili olan TS 9111 "Özürllüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gereklere" ve TS 12576 "Özürllü ve Yaşlılar İçin Sokak, Cadde, Meydan ve Yollarda Yapısal Önlemler ve İşaretlemlerin Tasarım Kuralları"na uyulmaktadır.

Engelli vatandaşların konutlara rahat ulaşımını sağlayacak bina giriş rampaları, bina içinde gerekli düzenlemeler (zemin kat kotuna ulaşım kolaylığı, tüm kapıların 90 cm olması, koridorların 115 cm olması, asansörlerin tekerlekli sandalye kullanımına uygun olması, merdivenlerin her iki tarafında korkuluk ve küpeşte bulunması vb. gibi hususlar) göz önünde bulundurulmaktadır. Ayrıca, proje alanlarının peyzajında da engelli vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılayacak tedbirler alınmaktadır.

TOKİ Başkanlığı, kendi toplu konut uygulamalarında ilgili yönetmelik gereği standart uygulamalar (engelli rampası vb.) yapmakla birlikte, talep olması halinde engelli vatandaşlarımız için konut sayısının %5'i kadar kontenjan olarak ayrılan zemin kat konutlarda da yine gerekli düzenlemeler (daire içi kapı ölçülerinin düzenlenmesi vb.) gerçekleştirmektedir.

Engelli vatandaşlarımız konut satın almak istediklerinde, satın alacakları dairede, banyo ve mutfaklarına kaymaz seramik uygulanmakta, tutamaklar yapılmakta, tuvaletlerine özürllü tuvaleti konulmakta, daire sahibinin ihtiyacına uygun düzenlemeler yapılmaktadır.

Konut dışında TOKİ Başkanlığı tarafından yapılan ticaret, sağlık, eğitim tesisi gibi diğer tüm yapılarda da engelli vatandaşlarımızın kullanımına yönelik düzenlemeler yapılarak, bu konuda gerekli hassasiyet gösterilmektedir.

Ayrıca, TOKİ Başkanlığı, SHÇEK ile işbirliği içinde yürüttüğü uygulamalar çerçevesinde, bedensel engelli çocukların özel ihtiyaçlarına yönelik olarak, 20 adet tekerlekli sandalyeyle erişilebilir engelsiz yaşam merkezi ve 5 adet rehabilitasyon merkezini hayata geçirmiştir.

TOKİ Başkanlığının kendi toplu konut uygulamaları çerçevesinde, konut alanlarında 100 konuta kadar olan projelerde 1 adet ve 100 konutun üzerindeki projelerde ise her 175 konuta kadar ilave 1 adet çocuk oyun alanı yapılmaktadır. Çocuk oyun alanlarının üç ve üçten fazla olması durumunda, bunlardan 1 tanesi "engelsiz oyun grubu" ile donatılmaktadır.

TOKİ Başkanlığı, projelerinin çevre düzenlemeleri için de standartlar oluşturmuştur. Uygulamalarında, proje sahasında mutlaka %6-%8 eğimli olacak şekilde engelli rampaları yapmaktadır.

2,3- Ülkemizde 1930 yılında yürürlüğe giren Belediye Kanunu ve Umumi Hıfzıssıhha Kanunundan başlamak kaydıyla çıkartılan tüm Kanunlar sağlıklı, güvenli ve doğal afetlere dayanıklı yaşam çevreleri oluşturmak amacını taşımış ve yerleşme ile yapı denetimi konusundaki çözüm arayışları Beş Yıllık Kalkınma Planlarında da yer almıştır.

1985 yılında fiziksel planlama faaliyetinin merkezi yönetimin vesayeti altında gelişmeyeceği anlayışıyla, imar planlama yetkisini tamamen Belediyelere bırakan 3194 Sayılı İmar Kanunu yürürlüğe girmiştir.

Yaşanan depremler sonrasında mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanan 4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun 13.07.2001 tarihinde Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun ile verilen görevlerin yürütülmeye başlandığı 13.08.2001 tarihinden bu yana, uygulamalar sırasında bazı aksaklıklar yaşanmasına rağmen, Yapı Denetimi Kanununun ülkemiz için ne denli gerekli olduğu herkes tarafından kabul görmüş olup, 01.01.2011 tarihine kadar 19 pilot ilde yapılan söz konusu Kanunun uygulaması bu tarih itibarıyla 81 il geneline yaygınlaştırılmıştır.

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca yapı denetim kuruluşları imar mevzuatı uyarınca öngörülen fenni mesuliyeti ilgili idarelere karşı üstlenmektedir. Yapı Denetim Kuruluşlarının başlıca görevleri arasında ise Kanunun 2 nci maddesi gereği inşa edilmek istenen yapının proje müelliflerince hazırlanan, yapının inşa edileceği arsa veya arazinin zemin ve temel raporları ile uygulama projelerini ilgili mevzuata göre inceleyerek, proje müelliflerince hazırlanarak doğrudan kendilerine teslim edilen uygulama projesi ve hesaplarını kontrol etmek, bunlara ilişkin ilgili idareye uygunluk görüşünü bildirmek ve yapım işlerinde kullanılan malzemeler ile imalatın proje, teknik şartname ve standartlara uygunluğunu kontrol etmek ve sonuçlarını belgelendirmek, malzemeler ve imalatla ilgili deneyleri yaptırmak gelmektedir.

Bu görevlerden de anlaşılacağı üzere yapı denetim kuruluşları, yapı projelerinin; imar mevzuatına ve yürürlükte olan standartlara uygunluğunu kontrol etmekte ve yapım aşamasının bu projelere uygun olarak denetlenmesinden sorumlu bulunmaktadır.

Bakanlığımız taşra teşkilatı tarafından gerek şikâyet başvurularına, gerekse resen olmak üzere her bir yapı denetimi kuruluşuna yılda en az 6 defa şantiye denetimi yapılmaktadır. Yapılan incelemelerde imar mevzuatına ve/veya standartlara uygun yapılmadığı tespit edilen yapıların denetim görevini üstlenen yapı denetim kuruluşları ve denetim elemanlarına ilişkin olarak bir yıla kadar geçici faaliyet durdurma cezası uygulanmakta olup, faaliyeti üç defa durdurulan yapı denetim kuruluşlarının ise izin belgesi iptal edilmektedir.

Ayrıca sorumlu mimar ve mühendisler hakkında işlem yapmak üzere ilgilinin kayıtlı olduğu meslek odasına bildirimde bulunulmakta ve 4708 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması sırasında, yapı denetim kuruluşunun icraî veya ihmalî davranışla görevini kötüye kullanan ortakları, yöneticileri, mimar ve mühendisleri, yapı müteahhidi, proje müellifi gerçek kişiler ile laboratuvar görevlileri hakkında suç duyurusunda bulunulmaktadır.

